

משכן, גוף עבודה חדש מאת אסנת יהלי-סברגילי, כולל סדרת ציורי תפנימים (interiors) מכנסת ישראל. אלא שהאמנית, המרבה לצייר מרחבי ביניים שבין הציבורי לפרטי – כניסות למבני מגורים, לובי של סניפי בנק, עצי ענק המשמשים לנוי וכדומה – אינה פונה למרחבים הייצוגיים של הכנסת כמו המליאה, חדר הממשלה או טרקלין שאגאל, אלא למרחבים הפונקציונליים של המבנה: מאות מטרים מרובעים של בנייה אחידה וגנרית, שעל אף משניותם מפגינים חומריות עשירה ושפה עיצובית מהודרת של רצפות שיש אלגנטיות, חיפויי עץ ממורקים, מעקות מוזהבים ושאר פרטים המשדרים יוקרה וכוח.

יהלי-סברגילי, העובדת בפורמט גדול, מכוננת בציורים זירות מינימליסטיות מאופקות שנדגמו ממסדרונות המשכן. בהיעדר התרחשות נרטיבית, הדרמה מזדקקת דווקא מתוך השקט ומהניקיון העולה מהם, כמו מעצם הבחירה להציג פריימים שכאילו נגדעו מרצף אדריכלי שלם – כעין קלז-אפ קולנועי מושהה. היעדרה של נוכחות אנושית מגביר בתורו את המתח השורר בדימוי ומזכה אותו בתחושת ניכור.

במידת-מה, את שיא הדרמה מספקת החומריות האופיינית לחללים הללו, המתורגמת במיומנות על ידי נגיעות ציוריות המממשת את מלוא הפוטנציאל הטמון בעושר החומרי: משטחי השיש, פורניר העץ, הזכוכיות, הצבע המסייד את הקירות – כל אלה בוהקים כל כך עד שהם משקפים את סביבתם. האמנית מפליאה לעשות במלאכת הציור שלה, עד שהדימוי המצויר נדמה כגילום משופר אך מלאכותי לעילא של הרפרנס המציאותי.

אך המגע ההיפר-ריאליסטי מתעתע, שכן הנראות הריאליסטית היא תוצר מכון של פעולות מהונדסות: הקומפוזיציות המסוגנות מתבססות למעשה על תצלומים שעברו עיבוד דיגיטלי – תהליך הכנה המתקשר ליצירה גרפית יותר משל ציור פיגורטיבי. כך הנמיכה האמנית את נקודת המבט (כדי לייצר האדרה), ניקתה את התצלומים מ"רעשי רקע" (כדי להעצים את תחושת הריק), והוסיפה אפקטים של תאורה (כדי לחדד את עושר הטקסטורות). העבודות אינן עוד ייצוג נאמן של המציאות אלא הקצנה של הקיים, כעין תגובה אירונית לאסתטיקה הממלכתית-מהודרת הנקשרת למבני ציבור – ובפרט לכנסת ישראל, כמבנה ציבור ראשון במעלה.